

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 23P/39/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6924201856
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladislav Ďurkáň
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2024:6924201856.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

23P/39/2024

Okresný súd Rimavská Sobota sudcom Mgr. Vladislavom Ďurkáňom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov: matky C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX a otca: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, o návrhu navrhovateľov F. G., nar. XX.XX.XXXX a H. G., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom I., I. XXX/X o zverenie mal. dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti a úpravu práv a povinností k mal. dieťaťu, takto

rozhodol:

23P/39/2024

I. Súd maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX zveruje do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti F. G., nar. XX.XX.XXXX a H. G., nar. XX.XX.XXXX, ktorí sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia.

II. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok majú iba v bežných veciach.

III. Ak predpokladajú, že rozhodnutie zákonného zástupcu v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môžu sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

IV. Matka je povinná prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30% sumy životného minima pre nezaopatrené neploleté dieťa určeného podľa osobitného predpisu mesačne, vždy do konca kalendárneho mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 100 eur mesačne, vždy do konca kalendárneho mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Revúca, sp. zn. 8P/30/2021- 79 zo dňa 27.09.2021 v časti zverenia maloletého do náhradnej starostlivosti a v časti určenia vyživovacej povinnosti rodičov.

VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

23P/39/2024

1. Na základe návrhu navrhovateľov zo dňa 26.04.2024 sa navrhovatelia domáhali zverenia mal. dieťaťa do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti a úpravy práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu.

2. Na základe dožiadania adresovaného Centru pre deti a rodiny Tornaľa bola súdu adresovaná správa vo veci maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX. Z predloženej správy vyplýva, že maloletý bol do Centra pre deti a rodiny v Tornali prijatý dňa 17.08.2021, na základe Uznesenia Okresného súdu Revúca, sp. zn.: 4P/35/2021, vykonateľného dňom 17.08.2021, právoplatného dňom 23.10.2021. Dieťa je v súčasnosti umiestnené v profesionálnej náhradnej rodine. Rozsudkom Okresného súdu Revúca č. 8P/30/2021-79 bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť. Po prijatí maloletého do centra bolo dieťa zanedbávané, zaostávalo vo všetkých oblastiach. Od umiestnenia maloletého do zariadenia sa matka maloletého o dieťa nezaujímal žiadnym spôsobom. Nekontaktovala ani dieťa, ani zamestnancov centra. Manželia G. dňa 27.02.2024 prejavili záujem o pobyt maloletého v ich domácnosti. Následne maloletý bol v rodine G. od 26.04.2024 do 08.05.2024. Následne manželia G. uviedli, že dňa 26.04.2024 podali na Okresnom súde Revúca návrh na zverenie dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Zo správy Centra pre deti a rodiny Tornaľa vyplýva, že pobyty maloletého v rodine G. na dieťa dobre vplývajú a za najlepší záujem maloletého dieťaťa považujú náhradnú rodinnú starostlivosť. Skutočnosť, že rodina G. vychováva aj maloletých súrodencov A. vytvorí silnejšie puto medzi súrodencami a do budúcnosti bude pravdepodobne formovať dobré súrodenecké vzťahy.

3. Na pojednávaní tunajšieho súdu navrhovateľka v I. rade uviedla, že na podanom návrhu trvá, čo potvrdil aj navrhovateľ v II. rade. Matka maloletého dieťaťa uviedla, že s podaným návrhom nesúhlasí, otec maloletého dieťaťa rovnako s podaným návrhom nesúhlasil, čo odôvodnil tým, že deti sú u nich a svoje dieťa nedá „je tam kde teraz je a k nim dieťa nedám, budem platiť na dieťa tam kde platím, ale nie tu prítomným navrhovateľom.“

4. Následne súd uviedol svoje predbežné právne posúdenie, upovedomil otca, že v prípade zverenia detí do náhradnej osobnej starostlivosti sa výživné platí k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, nie k rukám náhradných rodičov.

5. Otec maloletého dieťaťa ďalej uviedol, že čo sa týka výživného platil aj viac koľko mal aj 100,- aj 150,- Eur.

6. Súd zároveň na nariadenom pojednávaní uviedol, čo sa týka spomínaného platenia výživného zo strany otca maloletého dieťaťa, že pokiaľ je zamestnaný musí vychádzať výživné z jeho príjmu, zároveň na otázku súdu adresovanú otcovi maloletého dieťaťa, či by bol schopný platiť výživné v sume 100,- Eur otec mal. dieťaťa uviedol, že momentálne býva v dome, zabezpečí si, aby mal na vlastné bývanie a keď si kúpi dom bude žiadať zverenie syna do osobnej starostlivosti.

7. Zo správy kolízneho opatrovníka bolo zistené, že navrhovatelia majú vytvorené vhodné podmienky aj podľa pracovníčok J. K. sa maloletý pekne adaptoval, vrátane krátkodobých pobytov, keď sa vracia do profi rodiny tak plače a nechce tam ísť, v Jelšave je šťastný, Mirko prospieva, odkedy chodí na pobyty do Jelšavy začal viac rozprávať, zároveň aj počas zisťovaní, keď tam boli kolízny opatrovníci tak bolo zistené, že najprv rozprávať nechcel, ale keď prišiel domov maloletý I. a keď A. začul, že otvoril niekto dvere tak začal utekať a pozrel sa kto prišiel, keď zbadal brata I. radostne skríkol L. a objal ho, maloletý I. na to reagoval tak, že aj on objal A., bolo zrejmé, že deti sa so svojej vzájomnej prítomnosti tešia. Bolo zistené, že pri rodičoch nemali deti vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie osobnej starostlivosti o dieťa a v súčasnosti nemôžu prevziať dieťa do osobnej starostlivosti, v domácnosti navrhovateľov má vytvorené všetky, zabezpečené všetky potreby, zdravie psychický, fyzický a sociálny vývin. S navrhovateľmi si Miroslav vybudoval kladné vzťahy, už okrem toho, že začal viac rozprávať, sa

pýtať na nočník, sám sa už vie najesť, teda úrad navrhuje, aby bol A. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov.

8. Záverom navrhovateľ v II. rade na pojednávaní uviedol, že spolu s navrhovateľkou v I. rade majú v starostlivosti ďalšie deti tu prítomnej pani D.. Následne navrhovateľka v I. rade uviedla, že nechce to povedať vulgárne, ale matka kade chodí, tade deti robí a nevie sa o nich sama postarať. Ona aj keď bola u navrhovateľov, videla, ako sa deti majú, nakoľko oni majú riadne 4-izbový byt s plynom, tak sama povedala, že tu im bude najlepšie, deti k nej ani ísť nechceli, nepoznajú ju, keď s ňou žili, žili len o hlade a v biede, sama sa postarať nie je schopná, pokiaľ si otec podmienky vytvorí a bude schopný postarať sa o maloletého A. samozrejme môže si požiadať o zverenie.

9. Navrhovateľka ďalej poukázala na to, že aj keď bol A. odoberaný, tu prítomný otec uvádzal, že si ho teda zveriť bude chcieť, ale keď bol A. odoberaný tak vyslovene mu išlo o život a žili rodičia v tajni.

10. K vyjadreniu navrhovateľky otec maloletého dieťaťa uviedol, že to bolo v maštali na farme, na statku. Záverom otec maloletého dieťaťa uviedol, že s návrhom na zverenie maloletého navrhovateľom nesúhlasí. Keď si zabezpečí podmienky, bude žiadať o zverenie syna do svojej starostlivosti.

11. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka navrhla návrhu vyhovieť v zmysle jeho písomného znenia.

12. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

13. Podľa § 45 ods. 1 až 9 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

(2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

(3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

(4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

(5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

(6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

- (7) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.
- (8) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.
- (9) Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.
14. Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.
15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.
16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.
17. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.
18. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.
19. Súd mal vykonaným dokazovaním preukázané, že návrh navrhovateľov 1/ a 2/ na zverenie maloletého do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti je dôvodný.
20. Dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti len vtedy, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa. Dôvody na strane rodičov môžu mať subjektívny i objektívny charakter. Môžu byť spôsobené zavineným zanedbávaním starostlivosti alebo aktuálnou nezavinenou neschopnosťou rodičov postarať sa o svoje maloleté dieťa. Môže ísť taktiež o prípad, ak sa síce rodič chce o svoje dieťa osobne starať, ale nemá na to vytvorené vhodné podmienky, dokonca aj prípad, keď rodič má na to vytvorené aj všetky podmienky, ale vzťah medzi ním a dieťaťom je natoľko narušený, že dieťa jeho starostlivosť odmieta, resp. uprednostňuje starostlivosť inej osoby, napríklad preto, že sa s dieťaťom dlhé roky nestýkal a dieťa vyrastalo s druhým rodičom v spoločnej domácnosti, s druhom alebo so starými rodičmi dieťaťa). V týchto prípadoch by mal súd názor dieťaťa akceptovať a zároveň vytvoriť predpoklady na obnovu vzťahov s rodičom tak, aby náhradná starostlivosť dostala svojmu dočasnému charakteru.
21. Z dokazovania vyplynulo, že zákonné podmienky pre zverenie maloletého A. B. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti sú v súčasnosti naplnené. Matka ani otec maloletého dieťaťa nemali pre maloletého vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloleté dieťa a v súčasnosti nemôžu prevziať dieťa do osobnej starostlivosti. Z vykonaného dokazovania bolo zistené, že pri rodičoch maloleté dieťa nemá vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie

osobnej starostlivosti, naopak v domácnosti navrhovateľov má maloletý vytvorené všetky požadované podmienky a potreby pre je zdravie psychické ako aj fyzické, sociálny vývin. S navrhovateľmi si maloletý A. vybuďoval kladné vzťahy, začal viac komunikovať, pýtať sa na nočník, vie sa sám najesť. Navrhovatelia preukázateľne riadne zabezpečujú starostlivosť o maloletého a všetky zistenia súdu o ich osobe dávajú záruku, že zverenie maloletého do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti je v najlepšom záujme maloletého. Súd tiež zohľadnil skutočnosť, že navrhovatelia vychovávajú aj maloletých súrodencov A., a takto sa vytvorí silnejšie puto medzi súrodencami a do budúcnosti bude pravdepodobne formovať dobré súrodenecké vzťahy. Súd preto maloletého zveril do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov.

22. Pri rozhodovaní o výživnom, ktoré sú rodičia povinní platiť na maloleté dieťa vychádzal súd z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa ako aj z možností, schopností a majetkových pomerov rodičov maloletého dieťaťa. Súd zohľadnil potreby maloletého s bežnými výdavkami dieťaťa v jeho veku.

23. Nakoľko matka maloletého dieťaťa je v súčasnosti v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 14.02.2024 súd ju zaviazal prispievať na výživu maloletého A. výživným v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa. Otec maloletého dieťaťa deklaroval, že je schopný platiť na maloleté dieťa výživné v sume 100,- Eur mesačne. Otec je aktuálne zamestnaný ako pastier dobytká. Pracuje však krátko, výplatu ešte nedostal, k príjmu sa teda vyjadriť nevedel. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že je v schopnostiach otca maloletého dieťaťa uhrádzať výživné v deklarovanej sume 100,- Eur mesačne, ktoré je otec povinný uhrádzať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca.

24. Matka ani otec maloletého dieťaťa osobitne nežiadali upraviť styk s maloletým, preto ho súd osobitne neupravoval.

Poučenie:

23P/39/2024

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

Účastníci, ktorí sa po vyhlásení rozhodnutia, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku vzdali práva podať odvolanie, viac toto právo nemajú.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.